

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Λ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1818	Κυριακὴ Γ' Ματθαίου (Ματθ. 6,22-33) 1 Σεπτεμβρίου 2013	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

«Σὲ συμβουλεύω ν' ἀγοράσης κολλύριο!» (Ἄπ. 3,18)

«Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται» (Ματθ. 6,22)

Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἓνα ἐξαιρετικὸ δῶρο, μία ἀκτίνα τοῦ πανσόφου Δημιουργοῦ. Δίνει στὸν ἄνθρωπο τὴ δυνατότητα νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀρχικὴ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ «Πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς» (Γέν. 1,28). Καὶ πράγματι, ὁ ἄνθρωπος κυριαρχεῖ ὅλο καὶ πιὸ βαθειὰ πάνω στὴ φύσι· παρουσιάζει τέτοιες κατακτήσεις πού, ἂν τὶς ἔβλεπαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τοῦ λίθου θὰ ἔλεγαν κατάπληκτοι· «Ἔσεῖς εἶστε μικροὶ θεοί!». «Ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες» (Ψαλμ. 81,6). **Θεὸς ὁ ἄνθρωπος!**

Ἄλλ' αἴφνης –ἀλλοίμονο!– ἡ σκηνὴ ἀλλάζει· βλέπουμε τὸν ἄνθρωπο **νὰ φτάνῃ σὲ ἀδιέξοδο**. Μόλις ἀφήνει τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια καὶ ἀρχίζει νὰ ἐξετάζῃ ὄχι πλέον τὶς σχέσεις τῶν μορίων τῆς ὕλης, ἀλλὰ τὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μεταξύ τους, τότε χάνει τὸ φῶς του, βυθίζεται σὲ σκοτάδι, συγκρούεται μὲ τοὺς ἄλλους.

Δὲ βλέπετε; Προηγήθησαν δύο παγκόσμιοι πόλεμοι καὶ τόσοι τοπικοί, καὶ θὰ ἔπρεπε ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ πικρὰ πείρα νὰ ἀποστρέφεται κάθε πολεμικὴ ἐπιχείρησι· ἐν τούτοις **νέες φλόγες πολέμου** ἀνάβουν, νέα θύματα θρηνοῦνται· καὶ οἱ ἐξοπλισμοὶ ἐντείνονται.

Ταλαίπωρη ἀνθρωπότης! Τὰ παιδιὰ σου ἀνακάλυψαν πῶς συμβιώνουν τὰ μόρια τῆς ὕλης, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ βροῦν τὸν τρόπο τῆς ἀρμονικῆς συμβιώσεως τῶν λαῶν. Γι' αὐτοὺς τοὺς σοφοὺς τοῦ αἰῶνος μας, πού περιέπλεξαν καὶ τὰ πιὸ ἀπλᾶ ζητήματα, ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου· «**Ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά· φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν**» (Ρωμ. 1,21-22).

Πῶς συμβαίνει αὐτό; Γιατί τόσο φῶς ἐκεῖ, τόσο σκοτάδι ἐδῶ; Στὸ ἐρώτημα ὑπάρχει ἀπάντησις, ἀλλὰ πόσοι τὴν προσέχουν; Αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ **μυστικὸ κλειδί** πού λύνει τὰ προ-

βλήματα. Ἡ ἀπάντησι βρίσκεται στὸν στίχο 22, κεφάλαιο 6 τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. Εἶπεν ὁ Κύριος· «Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται» (Ματθ. 6,22).

Κύριε, βοήθησέ μας στὸν στίχο αὐτὸν νὰ κάνουμε μία μικρὴ ἀνάλυσι.

Γιὰ νὰ δοῦμε κάτι, ἀγαπητοί μου, χρειαζόμαστε δύο πράγματα, φῶς καὶ μάτια. **Τὸ φῶς** ἔχει βαθμίδες· ἀπὸ τὸ φῶς μιᾶς πυγολαμπίδας μέχρι τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, πόση διαφορά! Ποιὸς δὲν προτιμᾷ τὸν ἡλιο; Ἀλλὰ καὶ ποιὸς μέσ' στὸ σκοτάδι δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἔχη ἓνα κερὶ γιὰ νὰ δῆ τοῦ βρίσκεται; Οὔτε ὁμοῦ τὸ κερὶ οὔτε οἱ ἡλεκτρικὲς λάμπες οὔτε οἱ φάροι οὔτε οἱ προβολεῖς οὔτε καὶ αὐτὸς ὁ ἡλιος δὲν πρόκειται νὰ μᾶς χρησιμεύσουν, ἂν ἐμεῖς δὲν ἔχουμε **μάτια**, ἢ, ἂν ἔχουμε μὲν μάτια, ἀλλ' αὐτὰ ἔχουν ὑποστῆ ὀργανικὲς βλάβες ἀπὸ ὀφθαλμικὲς παθήσεις. Οἱ τυφλοὶ δὲ βλέπουν οὔτε τὸ μεσημέρι.

Φῶς καὶ μάτια χρειάζεται τὸ σῶμα, γιὰ νὰ δῆ τὸν φυσικὸ κόσμο. Ἀλλὰ φῶς καὶ μάτια **χρειάζεται καὶ ἡ ψυχὴ**, γιὰ νὰ δῆ τὸν δικὸν τῆς κόσμου.

Καὶ φῶς μὲν πνευματικὸ, δόξα τῷ Θεῷ, ὑπάρχει. Δὲν εἶνε ἀπλὸ φῶς, εἶνε ἡλιος ὀλόκληρος· εἶνε ὁ **Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός!** Ἐμπρὸς στὸ δικό του φῶς πόσο ἀσθενικὰ καὶ ὠχρὰ εἶνε τὰ φῶτα τῶν διαφόρων σοφῶν! Κύριε, ἄδουτε ἡλιε, «ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς» (Δαδ.1).

Ἄλλ' ὅπως τὸ σῶμα γιὰ νὰ δῆ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὑγιῆ μάτια, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ, γιὰ νὰ δῆ τὸν Χριστό, γιὰ νὰ διακρίνῃ καὶ ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἀλήθεια, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὑγιῆ ἐσωτερικὴ ὄρασι· καὶ ἡ ὄρασις αὐτῆ, μὲ τὴν ὁποία βλέπει ἡ ψυχὴ, εἶνε ὁ **νοῦς**. Αὐτὸς εἶνε ὁ ὀφθαλμός, ὁ «λύχνος» τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Εἶνε ὑγιῆς ὁ νοῦς μας, καθαρὸς δηλαδὴ ἀπὸ πάθη, πλάνες, προκαταλήψεις; τότε ἡ ψυχὴ βλέπει, θαυμάζει

τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, ἀγάλλεται. Δὲν εἶνε ὑγιῆς ὁ νοῦς μας; εἶνε δηλαδὴ ὑποδουλωμένος σὲ πάθη καὶ κακίαι; τότε ἡ ψυχὴ ζῆ καὶ κυλιέται σὲ σκοτάδια· «ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου», ὁ σατανᾶς, «ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορ. 4,4).

«Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός». Μεγάλο τὸ δίδαγμα ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ ῥητὸ αὐτό. **Τὰ πάθη**, στὰ ὁποῖα δουλεύει ὁ ἄνθρωπος, σὰν μαῦρα σύννεφα, σκοτίζουν τὴν πνευματικὴ του ὄρασι· καὶ ἔτσι ἐξηγεῖται, γιατί ὁ μέγας ἐπιστήμων, ποὺ λύνει γρήγορα προβλήματα ἀλγέβρας, δὲν μπορεῖ νὰ λύσῃ ἕνα στοιχειῶδες πρόβλημα ἠθικῆς στὴ ζωὴ του.

Ἐγκατέλειψε τὴν οἰκογένειά του, ζῆ παράνομα μὲ μιὰ παλλακίδα. Ὅλοι γελοῦν εἰς βάρος του, τοῦ φωνάζουν «Διῶξε την». Μὰ αὐτὸς οὔτε ἀκούει οὔτε βλέπει. **Τυφλώθηκε ὁ ἄθλιος** ἀπ' τὸ πάθος καὶ σὰν τὸν Οἰδίποδα κατέστρεψε μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια τὴν πνευματικὴ του ὄρασι. Ἄντὶ ὁ νοῦς νὰ ῥυθμίζῃ τὴ ζωὴ του σύμφωνα μὲ τὴ λογικὴ, τὸ πάθος ὑπέταξε τὸ νοῦ καὶ τὸν ἀναγκάζει τώρα νὰ γίνῃ συνήγορός του. Ὅπως ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς μιᾶς ἐλεύθερης χώρας, ὅταν καταληφθῆ ἀπὸ βαρβάρους, γίνεται πλέον ὄργανο τῶν κατακτητῶν καὶ ὀμιλεῖ ἐναντίον τῆς πατρίδος, ἔτσι καὶ ἡ διάνοια· ἀπ' ἧς στιγμῆς καταληφθῆ ἀπὸ τὰ βαρβαρικά, τὰ τιτανικά πάθη, χάνει πλέον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς κρίσεως καὶ γίνεται ὁ ἐλεεινὸς συνήγορος τῶν ἰδιοτροπιῶν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ διάνοια τοῦ ἐμπαθοῦς εἶνε τυφλή. Ἡ κακία ἔσβησε τὸ λυχνάρι, κατήργησε τὴ λογικὴ. **Ὁ νοῦς** βυθίστηκε στὸ σκοτάδι, **λέει ὁ,τι ὑπαγορεύει ἡ ἁμαρτωλὴ καρδιά**.

Ἐνας κήρυκας προσπαθοῦσε νὰ πείσῃ κάποιον ποὺ εἶχε τυφλωθῆ ἀπὸ τὸ χρυσάφι, ὅτι ὑπάρχει καὶ ὁ κόσμος τοῦ πνεύματος. Ὁ φιλάργυρος ἀπαντοῦσε «Δὲν πιστεύω». Ὁ κήρυκας χάραξε σ' ἕνα χαρτὶ ἕνα μικρὸ κύκλο καὶ μέσα ἔγραψε μὲ κεφαλαῖα «ΘΕΟΣ». –Τί βλέπεις; τὸν ρωτάει. –Τὴ λέξι «ΘΕΟΣ», ἀπαντᾷ ἐκεῖνος. Τότε ὁ κήρυκας πάνω στὸν κύκλο τοποθετεῖ μία λίρα, ποὺ τὸν κάλυψε ὅλον. –Τί βλέπεις τώρα; τὸν ρωτάει. –Δὲν βλέπω τίποτε ἄλλο παρὰ τὴ λίρα! **Νὰ μιὰ εἰκόνα τοῦ κόσμου ποὺ τυφλώθηκε** ἀπὸ τὸ μαμωνᾶ ἢ ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλο πάθος. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ὡς δικαιοσύνη, ὡς ἀλήθεια, ὡς ἀγάπη εἶνε γραμμένο παντοῦ· ἀλλὰ παρεμβάλλεται κάποιο νόμισμα, κάποια κακία, ὁ νοῦς μας σκοτίζεται καὶ τότε δὲν βλέπουμε τίποτε.

Ἄς ἀφαιρέσουμε, ἀδελφοί, τὰ ἐμπόδια, **ἄς νεκρώσουμε τὰ πάθη**, καὶ τότε θὰ δοῦμε τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ λάμπῃ. Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς, καθαρὰ ἀπὸ τὴν τσίμπλα τῆς ἁμαρτίας, θὰ βλέπουν τὰ πράγματα ὅπως εἶνε, ὄχι ὅπως τὰ δεῖχνουν οἱ ψεύτικοι ἀντικατοπτρισμοὶ τῶν παθῶν.

Εὐτυχισμένοι ὅσοι ἔχουν ὑγιῆ τὴν ἐσωτερικὴ ὄρασι! Αὐτοὶ εἶνε «οἱ ὀρῶντες», ἐκεῖνοι ποὺ πράγματι βλέπουν· αὐτοὺς μακάρισε ὁ Κύριος ὅταν εἶπε «Ἰμῶν μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὄτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν» (Ματθ. 13,16).

Ὅταν ὁ Μ. Ἀντώνιος συνάντησε στὴν Ἀλεξάνδρεια τὸν τυφλὸ φιλόσοφο Δίδυμο, εἶπε· «Δίδυμε, μὴ σὲ ταραζεῖ ἡ ἀπώλεια τῶν αἰσθητῶν ὀφθαλμῶν. Τέτοια μάτια ἔχουν καὶ οἱ μύγες καὶ τὰ κουνούπια. Νὰ χαίρεσαι γιατί ἔχεις **μάτια ὅπως τῶν ἀγγέλων**, μὲ τὰ ὁποῖα καὶ ὁ Θεὸς θεωρεῖται καὶ τὸ φῶς του καταλαμβάνεται».

Αὐτὰ τὰ μάτια λείπουν σήμερα. Ὁ κόσμος, παρ' ὅλη τὴν ἐπιστημονικὴ διαφώτισι, ὡς πρὸς τὸ «γνώθι σαυτόν», στὰ ἠθικά καὶ πνευματικά, εἶνε **τυφλός**. «Ἴδου ἐγὼ μὲ τόσα φῶτα, τυφλός, τυφλός ὅπως καὶ πρῶτα», ποὺ εἶπε ὁ Γκαῖτε.

Ἔτσι τυφλός, μὲ σβησμένο τὸ λυχνάρι του, περιπλανᾶται στὰ ἐρέβη ὁ ἄνθρωπος. Τυφλός, ὅπως τὸν περιγράφει ἡ Ἀποκάλυψις στὸ 3ο κεφάλαιο. Ὑπερηφανεύθηκε, ἀποστάτησε καὶ τυφλώθηκε. Εἶπε ὅτι «πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρεῖαν ἔχω», καὶ δὲν ξέρει ὅτι αὐτὸς εἶνε «ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἐλεεινός καὶ πτωχός καὶ τυφλός καὶ γυμνός». Σ' αὐτὸν τὸν τυφλό, ποὺ ἔπαψε νὰ βλέπῃ τὰ θεῖα ὄραματα τῆς πίστεως, λείει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο· Ἄνθρωπε, **χρειάζεσαι κολλύριο**· «ἔγχισον τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς» (Απ. 3,17-18). Καθάρισε τὴ διάνοιά σου ἀπὸ κάθε προκατάληψι. Πίστεψε ἀκράδαντα. Καὶ τότε θ' ἀνοίξουν τὰ μάτια σου, θ' ἀνάψῃ τὸ ἐσωτερικὸ λυχνάρι σου, ἕνας ὠραῖος κόσμος θ' ἀναδυθῆ ἀπὸ τὰ βάθη σου, θὰ δῆς τὸ πανόραμα τῆς ἄνω Ἰερουσαλήμ καὶ μαζί μὲ τὸ Δαυῖδ θὰ ψάλῃς· «*Ἦδυνθειῆ αὐτῶ ἡ διαλογὴ μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ*» (Ψαλμ. 103,34).

Κύριε, σὲ παρακαλοῦμε! Ἔχουμε ἀνάγκη ἐσωτερικῆς ὁράσεως, πίστεως, τῆς ἔκτης αὐτῆς αἰσθήσεως. Κάνε νὰ πιστέψουμε ὅλοι σ' ἐσένα, νὰ καθαρίσουμε τὴν ἐσωτερικὴ μας ὄρασι μὲ τὸ κολλύριο τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, γιὰ νὰ γίνῃ καὶ πάλι ὁ τόπος μας «ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων» (Ἰω. 5,35), ὁ φωτεινὸς ὀφθαλμὸς τῶν Βαλκανίων καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν ὁποῖα καλύπτουν σκοτάδια βαρβαρότητος.

Σ' ἕνα τέτοιο κόσμο, Ἑλλάδα ἀγαπητῆ μας πατρίδα, φέγγε αἰωνίως μὲ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**